

ПРАВОТО- ОТГОВОРНОСТ И СПРАВЕДЛИВОСТ

Конституцията - „освобожава“ или „оковава“? Аз съм един почти пълнолетен гражданин на България. Сериозно и почти философски отправям въпрос към себе си: Какво всъщност ни дава нашата конституция? Без да се замисля казвам „СВОБОДА“! Отговарям така, защото търся отговора в първата, приета месеци след Освобождението на България, конституция. Не ми трябваше много време, за да добавя важно уточнение - *основният закон поставя граници, в които се вписват и задължения, и отговорности, и свободата има предели.*

Търновската конституция има за цел да закрепил юридически социално-икономическите и политически изменения в българското общество. Тя е една от първите най-демократични конституции в Европа. Българинът се сдобива с дълго мечтаните свобода, права и равенство. Казвали „свобода“, мислейки си за нея като възможност за действие, а не липса на ограничение. Това са две тълкувания на свободата, които водят до различни последици с нежелан резултат. *Трябва да се разграничи свободата от „слободията“.* В годините преди и след демократичните промени у нас не са малко тези, за които свободата на действията няма ограничения.

Ако нашата конституция бъде заобиколена, това води до беззаконие и липса на справедливост. Не ми е безразлично в каква държава живея, уча и мечтая да градя професионална кариера. Имам своя гражданска позиция, която засега изразявам и защитавам все още само в часовете по хуманитарните дисциплини или в извънкласни изяви. Силно ме вълнува това, с което ме „заливат“ медиите. Но те нямат вина за негативизмът, който за съжаление печели в състезанието с позитивизма в нашия днешен български ден. Силно искам да вярвам, че законодателите ни ще бъдат последователни в своята решителност и най-вече смелост в реализацията на промените в съдебната система. Аз съм убедена, че в по-голямата си част българските закони са добри, но онова, което тревожи съзнанието ми, е какво у нас позволява те да се заобикалят или, още по-лошо - грубо да се потъпкват? Споделям скромното мнение на един гражданин все още в ученическа възраст. Разсъжденията ме отвеждат в посока на такъв извод: ако злонамерен човек, извършил действие, което в правото се определя като престъпление, изпита силата на българския закон, той няма да го повтори!

Гневно, но натрапчиво ме преследва от известно време един от многото въпроси и аз ще го изрека, дори и да не получа веднага отговор, но ще упорствам да продължа да го търся. Как така се стигна до един от многото съдебни абсурди? Животът на едно младо, интелигентно момиче си отиде ето така, за минути? Случаят със студентката Вероника, който потресе България преди дни, навярно е събудил „позаспалата“ съвест на някои хора. Защо нейният убиец вместо в затвора е на свобода, привеждайки в действие следващия си „пъклен проект“? Равенството пред Закона ще гарантира както правата, така и справедливостта. Ние, гражданите сме тези, които създаваме законите и тези, които трябва да ги спазваме. Аз мисля, че всеки трябва да изпитва респект и да застава „мирно“ пред всеки, който олицетворява Законите на Република България. Нашият закон в училище е Вътрешният правилник на СОУ „Христо Ботев“ - на улицата - това е униформеният полицай, в Общината - служителят на местната власт. Неписаните норми са въпрос на ценностна система, която човек притежава и проявява, но писаните правила са привилегия и дълг на всеки от нас. Тъжно ми е да го кажа, но правната култура на българските граждани не е на онова ниво, което би направило страната ни правова и съизмерима с останалите от европейското семейство. Ние като общество трябва да помогнем на държавата си, а не безотговорно да бездействаме и да

№2

„наблюдаваме“ отстрани какво тя ще направи за нас. Някои биха казали, че повече теоретизирам. Да, на този етап аз уча, групам знания в областта на правото, изграждам своята лична правна култура, но искам, това, което се случва в света около мен да не унищожава мечтите ми за една по-добра и справедлива България. Нека това се случи по-скоро, а не някога в необозримото бъдеще. Конституцията чака всеки просто да я отвори и да я прочете. И нека знаем, че хора са я създали, хора следят за спазването ѝ, хора трябва да налагат справедливо наказание за тези, които я нарушават, защото непознаването на закона не е оправдание и за най-лекото престъпление.

Немският философ Хумболт бе казал, че *„най-добра е тази власт, която намира себе си за излишна“*. Без да абсолютизирам тази мисъл, бих си позволила само да изразя мнение, че обществото, в което законът е издигнат на пиедестал, намесата на държавната власт е по-малко необходима, а когато това се налага и се очаква справедливо решение, то да се взема с „превръзка на очите“ - като Темида.

Съдебната система е една от основните институции в България. Тя защитава върховенството на закона, а неговото спазване е висш граждански дълг и отговорност на всеки от нас. Правото е и справедливост.

Изразявам надежда, че по-добрите дни за България като истински правова държава ще настъпят по-скоро, за да опровергаем скептиците